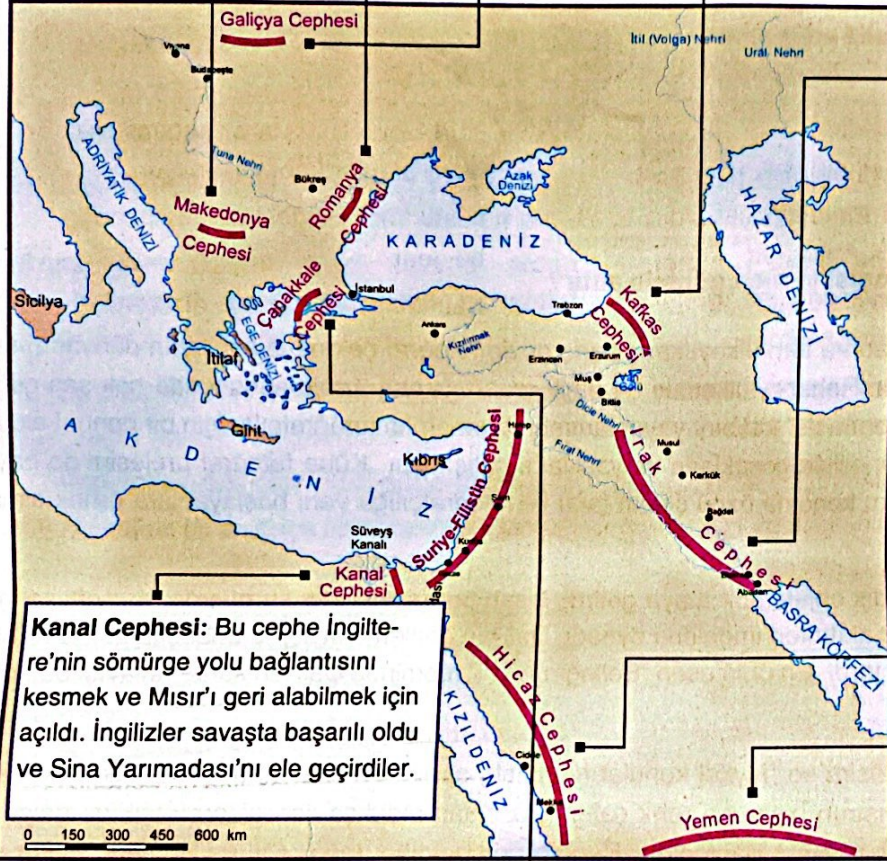

1. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'nda savaştığı bazı cepheler harita üzerinde gösterilmiştir.

Galiçya - Romanya - Makedonya Cepheleri: Bulgaristan ve Avusturya Macaristan İmparatorluğu'na yardım için açıldı. Rusya savaşta çekilince cepheler kapandı.

Kafkasya Cephesi: Bu cephede Rusya ile mücadele edildi. Rus güçlerini durdurmak ve Orta Asya Türkleri ile birleşmek için savaş yapıldı. 3 Mart 1918'de imzalanan Brest-Litovsk Antlaşması ile cephe kapandı.

Irak Cephesi: İngiltere'nin Orta Doğu petrolerini ele geçirmek ve Rusya'ya Kafkaslardan yardım götürmek istemesi nedeniyle açıldı. Bağdat ve Kerkük'ü alan İngilizler başarılı oldu.

Hicaz - Yemen Cephesi: Arap Yarımadası'ndaki İngiliz ilerleyişine karşı ve kutsal yerleri korumak için bu cephede İngilizlerle savaşıldı. İngilizler Hicaz Bölgesi'ni ele geçirdiler.

Kanal Cephesi: Bu cephe İngiltere'nin sömürge yolu bağlantısını kesmek ve Mısır'ı geri alabilmek için açıldı. İngilizler savaşta başarılı oldu ve Sina Yarımadası'nı ele geçirdiler.

Çanakkale Cephesi: İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'ni savaş dışında bırakmak ve Rusya'ya yardım gönderebilmek amacıyla Çanakkale Boğazı'na saldırdılar. Önce denizden saldıran İtilaf Kuvvetleri 18 Mart 1915'te büyük bir yenilgi aldı. Denizden boğazı geçemeyince karadan başlattıkları çıkarmalarda da Mustafa Kemal ve diğer Türk komutanlarının yönetimindeki Türk ordusu karşısında bir kez daha mağlup oldu.

Haritada yer alan bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti stratejik öneme sahip cephelerde savaştığıdır. ✓ Kanal, Irak, Kafkas
- B) Türk Ordusu Çanakkale Cephesi'nde başarı kazanmıştır. ✓
- C) Hicaz Cephesi'nde dinî özellikler de etkili olmuştur. ✓
- D) Osmanlı ordusu sınırları dışında yaptığı savaşlarda başarısız olmuştur. Haritada Osmanlı'nın sınırları verilmemiştir

2. Büyük Millet Meclisinin isyanlara karşı aldığı tedbirler aşağıdaki gibidir:

1. Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarılarak (29 Nisan 1920) BMM'ye karşı ayaklananların vatan haini sayılıp cezalandırılacağı ilan edildi.
2. İstiklal Mahkemeleri kurularak ayaklananlar bu mahkemelerde yargılandı.
3. Ankara Müftüsü Rifat Efendi (Börekçi) ve birçok müftü tarafından Millî Mücadele'yi destekleyen fetvalar yayınlandı.
4. Damat Ferit, vatan haini ilan edilerek vatan daşlıktan çıkarıldı.
5. İsyancılar üzerine Kuvâ-yı Millîye birlikleri gönderilerek isyanlar bastırılmaya çalışıldı.

Buna göre Büyük Millet Meclisi aldığı bu önlemlerle aşağıdakilerden hangisini amaçlamış olamaz?

- A) Osmanlı Hükûmetine olan bağlılığı artırmayı
- B) Ülkede düzeni sağlamayı ✓
- C) Halk üzerindeki otoritesini güçlendirmeyi ✓
- D) İsyanların bir an önce bitirilmesini sağlamayı ✓

3. Sanayi İnkılabının başlaması ile Avrupalı devletlerin kurdukları fabrikalar ham maddeye ve ürettikleri ürünler için pazara olan ihtiyaçlarını artırdı. Bu durum savunmasız ve güçsüz devletlerin sömürülmesine neden oldu. Sanayileşen devletler kurdukları fabrikalarda ucuz üretim gerçekleştirebilmek için sömürgecilik yarışına giriştiler. Bu yarıştan Osmanlı Devleti de nasibini aldı ve Trablusgarp toprakları İtalya tarafından işgal edildi.

Metindeki bilgilere bakılarak sanayi inkılabının Osmanlı Devleti'ne etkisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti sanayileşme yarışında yer almıştır.
- B) Osmanlı Devleti fabrikalarda ucuz üretim gerçekleştirmiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nin toprakları sanayi inkılabının etkisi ile sömürgeci devletlerin hedefi olmuştur.
- D) Osmanlı Devleti topraklarının büyük kısmını kaybetmiştir.

4. Son Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından onaylanan, genelgeler ve kongrelerde alınan kararlardan oluşan Misakımillî belgesinde: "Her devlet gibi bizim de tam bağımsızlığa ve serbestliğe ihtiyacımız vardır. Bu, yaşamımızın ve geleceğimizin esasıdır. Bu nedenle siyasî, adlî ve malî gelişmemizi önleyecek sınırlamalara karşıyız." denilerek kapitülasyonların kaldırılması kararı alınmıştır.

Buna göre Misakımillî'de alınan bu karar ile ilgili olarak;

- I. Türk milletinin tam bağımsızlık sınırları farklı alanlarda belirlenmiştir.
- II Misakımillî belgesi hukuki olarak yasal bir belgedir. ✓
- III. Kapitülasyonların kaldırılması ile savaş durumuna son verilmiştir. ✗
- IV. Amasya, Erzurum ve Sivas'ta alınan kararlar, Misakımillî'den bağımsızdır. ✗

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) I, II ve IV

5. Mustafa Kemal Harp Okulu yıllarını şöyle anlatıyor: "Harp Okulu yıllarında siyaset düşünceleri baş gösterdi. Duruma ilişkin henüz etkili bir düşünce oluşturamıyorduk. Sultan Hamit dönemi idi. Namık Kemal Bey'in kitaplarını okuyorduk. Kovuşturma sıkı idi. Çoğunlukla koğuştta yattıktan sonra okuma imkânı buluyorduk. Bu gibi yurtsever eserleri okuyanlara karşı kovuşturma yapılması, işlerin içinde bir kötülük bulunduğunu sezdiriyordu. Ancak bunun iç yüzü gözlerimiz önünde bütünüyle netleşmiyordu. Kurmay sınıflarına geçtik. Derslere çok iyi çalışıyordum. Bu dönemde bende ve bazı arkadaşarımda yeni düşünceler açığa çıktı. Ülkenin yönetiminde ve siyasetinde bozukluklar olduğunu keşfetmeye başladık."

Verilen metinde Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisine değininmemiştir?

- A) Yenilikçi ✓
- B) Çok yönlü
- C) Çalışkan ✓
- D) Vatansever ✓

6.

"Arkadaşlar!

Milletimizi yabancıların elinde köle olmuş görmemek için giriştiğimiz bu savaşta Sakarya zaferi gibi adı daima anılacak yeni ve büyük bir zafer kazandınız. Benim gibi ömrünü senelerden beri saflarınızın yanında geçirmiş olan bir silah arkadaşınız ezilmiş kahredilmiş düşmanın kaçışından sonra hakkınızda duyduğum takdir ve hayreti, minnet ve şükranı ordunun her ferdi ve memleketin her tarafından duyulacak kadar yüksek sesle söylemeye lüzum gördüm. Sakarya boyunca verdiğiniz savaş bizi birçok tehlikeye düşürüyordu, orada biz bütün memleket, bütün varlığımız ve istiklalimiz pahasına denecek kadar ehemmiyetli büyük bir mücadeleye giriştik. Bu savaşta bir milletin istiklal fikriyle, diğer bir milletin istila ve yağma fikri birbiriyle boğuştu. Sizin başını eğmeye razı olmayan istiklal fikriniz, kendinden emin ilerleyen düşmanı geri çekilmeye mecbur etti. Mazlum milletimizin tarihin en tehlikeli bir zamanında yeniden ışığa ve kurtuluşa kavuşturan bu savaşta sizin başkumandanınız olmaktan dolayı bir insan kalbi için mukadder olabilecek en derin saadet ve iftiharı duydum."

Mustafa Kemal

Başkumandan

Açıksöz Gazetesi 22 Eylül 1921

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in yayımladığı bu beyannamede Sakarya Savaşı ile ilgili bahsettiği durumlardan biri değildir?

- A) Türk milletinin geleceğinin kurtarılmasında önemli bir yeri olduğu ✓
- B) Milletimiz tarafından daima hatırlanacak kadar büyük bir zafer olduğu
- C) Ülkemizi ele geçirmeyi düşünenlere karşı milletimizin yaptığı bir bağımsızlık savaşı olduğu ✓
- D) Türk milletinin geleceğini tehlikeye düşüren bir savaş olduğu ✓

İşleyen Zeka Yayınları

7.

Mustafa Kemal: "Mahallemizde komşumuz Kadri Bey'in oğlu Ahmet, askerî rüştiyeye gidiyor ve okul kıyafetlerini giyiyordu. Onu gördükçe bende böyle elbise giymeye hevesleniyordum." sözleri ile askerî rüştiye giriş nedenlerinden birini anlatmıştır. Askerî rüştiyede matematik derslerine olan ilgisi matematik öğretmeni Mustafa Bey tarafından sevilmesine neden olmuş ve Mustafa Bey ona "Kemal" adını vermiştir. Manastır Askerî İdadisinde sıra arkadaşı Ömer Naci onun edebiyat ve hitabet alanlarına ilgi duymasında etkili olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak Mustafa Kemal'in eğitim hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Çevresindeki olaylar ve kişilerden etkilenecek eğitim hayatında kararlar almıştır.
- B) Öğretmenleri eğitim hayatı boyunca yerli ve yabancı yazarların kitaplarını okutmuştur.
- C) Matematik derslerinde başarısız olması bu derse olan ilgisini azaltmıştır.
- D) Okul arkadaşları tarafından olumsuz yönde etkilenmiştir.

8. Ermenilerle yapılan Gümrü Antlaşması'nın (2 - 3 Aralık 1920) bazı maddeleri şunlardır:

- TBMM ile Ermenistan arasındaki sınır Çıldır Gölü ve Aras Nehri olacaktır.
- Sarıkamış, Kars, Kağızman ve Iğdır Türk Hükümeti'ne bırakılacaktır.
- Ermenistan Hükümeti, Sevr Antlaşması'nı tanımayacak ve Türkiye'ye karşı hiçbir düşmanca davranışta bulunmayacaktır.
- Ermenilerden Türklere karşı silah kullanmış olanlar Türkiye'ye geri dönebileceklerdir.

Gümrü Antlaşması'nın bu maddelerine bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğu Anadolu topraklarının bir kısmı Ermenilere bırakılmıştır.
- B) TBMM önemli bir siyasi zafer kazanmıştır.
- C) Ermeniler Anadolu'daki toprak taleplerinden vazgeçmiştir.
- D) Savaşa katılmayanlara karşı olumlu tavır sergilenmiştir.

9. Amasya Genelgesi'nden sonra Osmanlı Hükümeti sivil ve askerî yöneticilere gönderdiği bildiriğede Mustafa Kemal'in resmi bir sıfatının kalmadığını ve emirlerinin dinlenmemesi gerektiğini bildirmiştir. Amasya'dan hareket eden Mustafa Kemal; Tokat, Sivas ve Erzincan üzerinden 3 Temmuz 1919'da Erzurum'a ulaşmış ve Erzurum Kongresi'ni 23 Temmuz - 7 Ağustos tarihleri arasında yapmıştır. Bu süre içerisinde sine-i millete dönme kararı alarak kendisi askerlikten istifa etmiştir.

Erzurum Kongresi'nde Mustafa Kemal ile ilgili olarak verilen bilgilerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Mustafa Kemal'in sivil olarak katıldığı ilk kongre Erzurum Kongresi'dir.
- B) Millî egemenlik düşüncesiyle 9. Ordu Müfettişliğinden istifa etmiştir.
- C) Mustafa Kemal, Osmanlı Hükümeti ile ters düşmüştür.
- D) Erzurum Kongresi'nden itibaren millettan aldığı güçle yoluna devam etmiştir.

10. Kurtuluş Savaşı'nın en kritik günlerinde Kütahya-Eskişehir Savaşı devam ederken, Ankara'da I. Maarif Kongresi toplanmıştı. Afyon ve Kütahya düşerken Sakarya Nehri'ne doğru ilerleyen Yunan kuvvetlerinin ele geçirmeyi hedefledikleri Ankara'da bir eğitim kongresi düzenlenmesi çok anlamlıdır. Kongre, ulusal mücadelenin yalnızca savaş meydanlarında değil, eğitim alanında da yapıldığının en açık kanıtıdır. Mustafa Kemal için eğitim de savaş kadar önemliydi, birini diğerinden daha az önemli görmüyordu. Kongrede Anadolu'daki öğrenci, okul, bina sayıları ve türleri tespit edilmiş, eğitim ve kültür konularında politikalar belirlenmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in ilerleyen yıllardaki eğitim politikalarını belirlemesi aşağıdakilerden hangisine olan inancını göstermektedir?

- A) Uluslararası ilişkilerin geliştirileceğine
- B) Askerî başarılar ile sonuç alınamayacağına
- C) Millî Mücadele'nin kazanılacağına
- D) Eğitimde geleneksel yöntemlerin kullanılacağına

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK TESTİ BİTTİ.

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ TESTİNE GEÇİNİZ.